

TAL

- TŘÍDY SLOŽITOSTI ÚLOH/JAZYKŮ A TO JAK VZHLÉDEM K ČASOVÉ SLOŽITOSTI JEJICH ŘEŠENÍ, TAK I PAMĚŤOVÉ SLOŽITOSTI VĚSTNĚ NEPOZEMNĚMATELŮCH ÚLOH/JAZYKŮ

- ALGORITMUS
  - POJLOUPOST VÝPOČETNÍCH KROKŮ PŘEVÁŽNĚ JÍCÍ VSTUP NA VÝSTUP

  - INSTANČE PROBLÉMU
    - ZADÁNÍ PARAMETRŮ KTERÁ DĚLA ÚLOHA OBSAHUJE

  - ALGORITMUS A ŘEŠÍ ÚLOHU U
    - JESTLIŽE PRO KAŽDÝ VSTUP VYDÁ SPRÁVNÉ ŘEŠENÍ!
    - MUSÍ SE VŽDY ZASTAVIT

  - ANALÝZA ČASOVÉ SLOŽITOSTI
    - NEJHORŠÍ PŘÍPAD
      - $T(n)$
    - PRŮMĚRNÁ SLOŽITOST
      - $T_{AVĚR}(n)$
    - JAK DLOUHOU TRVÁ VYŘEŠIT INSTANCI VELIKOST n A BEK SE V ÚVAHU S JAKOU PRAVDĚPODOBNOSTÍ SE JEDNOTLIVÉ ÚLOHY VYSKYTNÚ

- ASYMPTOTICKÝ RŮST FUNKCÍ
- $g(n)$ musí být NEZÁROVNÁ FCE ($f(n)$ TAKÉ)

- 0

$$- O(g(n)) = \{f(n) \mid \exists c > 0, n_0 \in \mathbb{N} \text{ TAK ŽE } f(n) \leq c \cdot g(n) \forall n \geq n_0\}$$

- Ω

"ALŽPOŮ
TAK"

$$- \Omega(g(n)) = \{f(n) \mid \exists c > 0, n_0 \in \mathbb{N} \text{ TAK ŽE } f(n) \geq c \cdot g(n) \forall n \geq n_0\}$$

- Θ

$$- \Theta(g(n)) = \{f(n) \mid \exists c_1 > 0, c_2 > 0, n_0 \in \mathbb{N} \text{ TAK ŽE } c_1 \cdot g(n) \leq f(n) \leq c_2 \cdot g(n) \forall n \geq n_0\}$$

- σ

"VÍCE ŽE"

$$- \sigma(g(n)) = \{f(n) \mid \forall c > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ TAK ŽE } 0 \leq f(n) < c \cdot g(n) \forall n > n_0\}$$

- ω

$$- \omega(g(n)) = \{f(n) \mid \forall c > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ TAK ŽE } f(n) > c \cdot g(n) \forall n > n_0\}$$

- $f(n) \in o(g(n))$ ПРАВІ ТЕЖОУ КОДІ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = 0$

- ПРІКРИՏІЄ НАК ЛІМІТУ

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ ТАК, } \text{ЇЄ } \forall n \geq n_0 \text{ ПЛАТИ } \left| \frac{f(n)}{g(n)} \right| < \varepsilon$$

- ПІДІЄМЕ ПРІЄРАТ НА

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ ТАК, } \text{ЇЄ } \forall n \geq n_0 \text{ ПЛАТИ } f(n) < \varepsilon g(n)$$

- КОДІ $\varepsilon = c$ ПАК ПІНІЄ ДЕФІНІЦІ $f(n) \in \omega(g(n))$

- $f(n) \in \omega(g(n))$ ПРАВІ ТЕЖОУ КОДІ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = \infty$

- ЇЄСТІЇЄ $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f(n)}{g(n)} = a$ ПЛО $a \in \mathbb{R}, a \neq 0$ ПАК $f(n) \in \theta(g(n))$

- ПРІКРИՏІЄ НАК ЛІМІТУ

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ ТАК, } \text{ЇЄ } \forall n \geq n_0 \text{ ПЛАТИ } \left| \frac{f(n)}{g(n)} - a \right| < \varepsilon$$

- ПІДІЄМЕ ПРІЄРАТ НА

$$\forall \varepsilon > 0 \exists n_0 \in \mathbb{N} \text{ ТАК, } \text{ЇЄ } \forall n \geq n_0 \text{ ПЛАТИ } (a - \varepsilon)g(n) < f(n) < (a + \varepsilon)g(n)$$

- ЗВОУМЕ $\varepsilon = \frac{a}{2}$

$$\frac{a}{2} g(n) < f(n) < \frac{3a}{2} g(n) \quad \text{СОЇ Є } f(n) \in \theta(g(n))$$

- PRO O, θ, Ω PLATI! TRANSITIVITA A REFLEXIVITA

- $\theta(n) \in \theta(g(n))$ IFF $g(n) \in \theta(f(n))$

- $\log_a(n) \in \theta(\log_b(n)) \quad \forall a > 1 \quad \wedge \quad \forall b > 1$

- ~~log~~ $\log n! \in \theta(n \log n)$

- GAUSSOVA VĚTA

$$\forall n \geq 1: n^{\frac{n}{2}} \leq n! \leq \left(\frac{n+1}{2}\right)^n$$

- ZDŮVODNĚNÍ HORNÍHO ODHADU

- PŘEDPOKLAD

$$\frac{a+b}{2} \geq \sqrt{ab}$$

$$- (n!)^2 = n(n-1) \dots 2 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 2 \dots (n-1)n = \prod_{i=1}^n (n-i+1)i$$

$$- n! = \prod_{i=1}^n \sqrt{(n-i+1)i} \leq \prod_{i=1}^n \frac{(n-i+1)+i}{2} \leq \prod_{i=1}^n \frac{n+1}{2} = \left(\frac{n+1}{2}\right)^n$$

- DŮLEŽITÝ ODHAD

$$n \leq (n-i+1)i$$

A PROTO

$$n^n \leq (n!)^2$$

$$n^{\frac{n}{2}} \leq n!$$

- REKURZIVNÍ VZTAHY

- MASTER THEOREM

- DÁNA $a \geq 1$, ~~any~~ $b > 1$, $a, b \in \mathbb{N}$ A

NEZÁKONNÁ FCE $f(n)$

- FCE $T(n)$ JE

$$T(n) = a T\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$$

KDE $\frac{n}{b}$ JE BUĎ $\lfloor \frac{n}{b} \rfloor$ NEBO $\lceil \frac{n}{b} \rceil$

- 1. JESTLIŽE $f(n) \in O(n^{\log_b a - \epsilon})$ PRO $\epsilon > 0$, PAK $T(n) \in \Theta(n^{\log_b a})$

- 2. JESTLIŽE $f(n) \in \Theta(n^{\log_b a})$ PAK $T(n) \in \Theta(n^{\log_b a} \lg n)$

- 3. JESTLIŽE $f(n) \in \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ PRO $\epsilon > 0$ A JESTLIŽE

$a f\left(\frac{n}{b}\right) \leq c f(n)$ PRO $c < 1$ PRO VŠECHNA POSTATEČNĚ

VELKÁ n , PAK $T(n) \in \Theta(f(n))$

- DAJI SE TAKÉ KĚSIT POMOČÍ STROMŮ REKURZE

- AMORTIZOVANÁ SLOŽITOST

- PŘÍKLADNĚ SLOŽITOST MEJHORSÍHO PŘÍPADU PRO n OPEROVÁNÍ
DANÉ INSTRUKCE

- PAKLIŽE n OPEROVÁNÍ VYŽADUJE $O(T(n))$ PAK JE DĚLO
VYŽADUJE $O(T(n))/n$

- TO JE AMORTIZOVANÁ SLOŽITOST JEDNÉ INSTRUKCE

- použitelnost výpočtu

- agregace

- zjistíme $O(T(n))$ a vydělíme n

$$- O(T(n))/n$$

- účetní

- každá operace má kredit

- největší kredit pro operaci lze použít Φ pro následující operaci pro která by jejich kredit klesal

- podmínka je že musíme jít do zápornu

- potenciál

- D_i je stav po provedení i -té instrukce

- máme tedy posloupnost n stavů $D_0, \dots, D_{n-1}$

- každé D_i je příslušné mezáróvní číslo

- potenciál $\Phi(D_i)$

- c_i je skutečná cena přechodu z D_{i-1} do D_i

- amortizovaná cena příslušná D_i je definována jako

$$\hat{c}_i = c_i + \Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1})$$

- pak platí

$$\sum_{i=1}^n \hat{c}_i = \sum_{i=1}^n (c_i + \Phi(D_i) - \Phi(D_{i-1})) = \sum_{i=1}^n c_i + \Phi(D_n) - \Phi(D_0)$$

- podmínka při potenciálu: $\Phi(D_i) \geq \Phi(D_0)$

- ČASOVÁ SLOŽITOST A SPRÁVNOST ALGORITMŮ

- K Ověření ~~že~~ ~~je~~ ~~sp~~ ~~práv~~ ~~nosti~~ algoritmu jsou třeba ověřit dvě věci

- Algoritmus se na každém vstupu zastaví

- Algoritmus po zastavení vydá správný výstup

- VARIANT

- K Dokázání že se algoritmus zastaví

- ~~by~~ hodnoty udané přirozená čísla

- Během práce algoritmu se smičuje

- Až dojde minima a algoritmus se zastaví

- INVARIANT

- Podmínka správnosti algoritmu

- Tvrzení, které

- Platí přede vykonáním prvního cyklu algoritmu nebo po prvém vykonání cyklu

- Platí - L přede vykonáním cyklu, pak platí i po jeho vykonání

- Při ukončení zaručuje správnost řešení

- TURINGOVY STROJE

- SKLÁDÁ SE Z

- ŘÍDÍCÍ JEDNOTKY KTERÁ SE PACHÁZÍ V JEDNOM Z KONEČNĚ MNOHA STAVŮ

- NEKONEČNÉ PÁSKY ROZDĚLENÉ NA POLE

- HLAVY KTERÁ ČTE Z PÁSKY A ZAPISUJE NA NÍ

- NA ZÁKLADĚ SYMBOLU X A STAVU q SE ŘÍDÍCÍ JEDNOTKA TURINGOVA STROJE PŘESUNE DO STAVU p, PŘEPIŠE OBSAH ČTEKÉHO POLE NA Y A POHNE SE DOPRAVA MĚDO POLEVA

- TURINGŮV STROJ JE SEDMICE

- $(Q, \Sigma, \Gamma, \delta, p_0, B, F)$

- Q JE KONEČNÁ MNOŽINA STAVŮ

- Σ JE KONEČNÁ MNOŽINA VSTUPNÍCH SYMBOLŮ

- Γ JE MNOŽINA PÁSKOVÍCH SYMBOLŮ ($\Sigma \subseteq \Gamma$)

- B JE BLANK ($B \in \Gamma \setminus \Sigma$, "JE PÁSKOVÍ AŽE NE VSTUPNÍ SYMBOLE")

- δ JE PŘECHODOVÁ FUNKCE Z $(Q \setminus F) \times \Gamma$ DO $Q \times \Gamma \times \{L, R\}$

- $q_0 \in Q$ JE POČÁTEČNÍ STAV

- $F \subseteq Q$ JE MNOŽINA KONEČNÝCH STAVŮ

- SITUACE (KONFIGURACE) TM

- PLNĚ POPISUJE OBSAH PÁSKY, SPOSOBNÝ STAV HLAVY A POZICI HLAVY NA PÁSKU

- $x_1 x_2 \dots x_{i-1} q x_i x_{i+1} \dots x_n$

- POČÁTKOVÍ KONFIGURACE

$$q_0 a_1 \dots a_n$$

- KROK TURNBOVA STRAŽE

$$- \delta(q_i, x_i) = (p_i, Y, R)$$

$$x_1 x_2 \dots x_{i-1} q x_i x_{i+1} \dots x_n \vdash x_1 x_2 \dots x_{i-1} Y P x_{i+1} \dots x_n$$

$$- \delta(q_i, x_i) = (p_i, Y, L)$$

$$x_1 x_2 \dots x_{i-1} q x_i x_{i+1} \dots x_n \vdash x_1 x_2 \dots p x_{i-1} Y y_{i+1} \dots x_n$$

- JESTLIŽE $\delta(q_i, x_i)$ NEMÍ DEFINOVÁNO, TM SE ZASTAVÍ

- VÍŘÍM T M

- MĀD SLOVEM $W = a_1 a_2 \dots a_n$

- JE POSLĀPHNOST KROKŮ

- ZĀČÍMĀ V POČĀTKOVÍ KONFIGURACI

$$q_0 a_1 a_2 \dots a_n$$

- JEDMĀ SE O REFLEXIVNÍ MĀĀ A TRANZITIVNÍ UZĀVĀR $\vdash^*$

- PĀKLIŽK SE T M DOSTĀME DO JEDNOHO Z KOMPLETNĀ STĀVŮ $q' \in F$,
PĀKLIŽK ŽE SE T M ZĀSTAVIL ŪSPĀŠNĚ

- OBSAH PĀSKY JE POTĀ VÝSTUPEM T M MĀD VSTUPEM $W = a_1 a_2 \dots a_n$

- JAZYK PŘIJÍMATÝ TM

- VSTUPNÍ SLOVO $w \in \Sigma^*$ JE PŘIJATO TURINGOVÝM STROJEM M,

JESTLIŽE SE TM NA SLOVĚ w ÚSPĚŠNĚ ZASTAVÍ

- "NA OSTATNÍCH SLOVECH MŮŽE I BĚŽET DO NEKONEČNA"

- MOŽNÁ SLOVA $w \in \Sigma^*$ KTERÁ TURINGOVÝ STROJ PŘIJÍMÁ SE NAZÝVÁ

JAZYK PŘIJÍMATÝ M

- ZNAČÍ SE $L(M)$

- FUNKCE REALIZOVANÁ TM

- DÁVNO ZOBRAZENÍ $f: \Sigma^* \rightarrow \Sigma^*$

- M REALIZUJE ZOBRAZENÍ f

- JESTLIŽE PRO KAŽDÉ $w \in \Sigma^*$ PRO KTERÉ JE $f(w)$ DEFINOVÁNO SE M ÚSPĚŠNĚ ZASTAVÍ S VÝSTUPEM $f(w)$

- $q_0 w \vdash^* \alpha q_f \beta$ KDE $f(w) = \alpha \beta$

- PRO w PRO KTERÁ NENÍ $f(w)$ DEFINOVÁNO SE M ZASTAVÍ NEÚSPĚŠNĚ

- ČASOVÁ SLOŽITOST TM

- $T(n)$

- NENÍ DEFINOVÁNA, PAKLIŽE SE PRO NĚJAKÝ VSTUP DĚLKY n

TURINGOVÝ STROJ NEZASTAVÍ

- MAXIMÁLNÍ POČET KROKŮ PO NICHŽ DOJDE K ZASTAVENÍ TM

- MAXIMUM SE BERE PŘES VŠECHNY VSTUPY DĚLKY n

- PAMĚŤOVÁ SLOŽITOST TM

- $S(n)$

- PAKLIŽE TM POUŽÍVÁ PRO NĚJAKÝ VSTUP DĚLKY n NEKONEČNÉ

MOŽNOSTI POUŽÍVAT PÁSMO, PAK MĚLÍ $S(n)$ DEFINOVÁNO

- ANI SE KEMŮŽE V TONTO PŘÍPADĚ ZASTAVIT

- MAXIMÁLNÍ ROZDÍL POŘADOVÝCH ČÍSEL POUŽITÝCH, KTERÁ BYLA PŘI NĚM VÝPOČTU POUŽITA

MAXIMUM SE BERE PŘES VŠECHNY VSTUPY DĚLKY n

- JAZYK L JE PŘIJÍMÁNÝ NĚJAKÝM TM, JESTLIŽE EXISTUJE TM M TAKOVÍ, ŽE $L = L(M)$

- TM ROZHODUJE JAZYK L , JESTLIŽE TĚMTO JAZYK PŘIJÍMÁNÝ A NA VÍCE SE MA KAŽDÁH VSTUPU ZASTAVÍ

- STOP

- EXISTUJE VÍCE TYPŮ TM

- S PŘEKROČENÍM PÁSKOU MA JEDNA STAVŮ

- UPOŮYVÁJÍ SE NĚKOLIK

- $(Q \setminus F) \times \Gamma \rightarrow Q \times \Gamma \times \{R, L, S\}$ ^{STOP}

- VŠECHNY TYPY JSOU EQUIVALENTNÍ A DÁ SE MEZI NIMI PŘEVÁDĚT

- TURINGŮV STROJ S 2 PÁSKAMI

- PŘÍDÍČÍ JEDNOTKA U KAŽDÉ JEDNOH Z KONKRETNÍ PROŮJMY STAVŮ

- 2-HLAV ĚTOUCÍ PÁSEK A ZAPISUJÍCÍ NA NÍ

- 2-PŘEKROČENÍ PÁSEK

- Q ... MNOŽINA STAVŮ

- Σ ... MNOŽINA VSTUPNÍCH SYMBOŮ

- Γ ... MNOŽINA PÁSKOVÍCH SYMBOŮ

- δ ... PŘECHODOVÁ FCE $\delta: (Q \setminus F) \times \Gamma^2 \rightarrow Q \times \Gamma^2 \times \{L, R\}^2$

- q_0 ... POČÁTEČNÍ STAV

- B ... BLANK

- F ... MNOŽINA KONČÍCÍCH STAVŮ

- VSTUPNÍ SLOVO JE NA PRVNÍ PÁŠCE
- OSTATNÍ PÁŠKY MAJÍ VŠUDE B
- PŘÍJÍMÍ JEDNOTKA JE V q_0
- PRVNÍ HLAVA ČTK PRVNÍ SYMBOLE VSTUPNÍHO SLOVA

- JAZYK PŘIJÍMANÝ TM S 2- PÁŠKAMI

- MNOŽINA VŠECH SLOV w NA KTERÝCH SE TM ÚSPĚŠNĚ ZASTAVÍ

- JAZYK ROZHOVDVANÝ TM S 2- PÁŠKAMI

- ~~MAJÍ~~ JAZYK KTERÝ JE PŘIJÍMANÝ PLUS TM SE NA VŠECH VSTUPNÍCH ZASTAVÍ

- KE KAŽDÉMU TM S 2 PÁŠKAMI MŮŽEME SESTAVIT TM S JEDNOU PÁŠKOU KTERÁ MÁ STEJNÉ CHOVÁNÍ

- JESTLIŽE 2- PÁŠKOVÝ TM POTŘEBUJEME K ÚSPĚŠNÉMU ZASTAVENÍ n KROKŮ 1- PÁŠKOVÝ POTŘEBUJE $O(n^2)$ KROKŮ

- NEDETERMINIS TICKÝ TURINGŮV STROJ

- MŮŽE V JEDNÉ SITUACI PROVÉST NĚKOLIK RŮZNÝCH KROKŮ

- SEOMICE $(Q, \Sigma, \Gamma, \delta, q_0, B, F)$

- Q JE KONEČNÁ MNOŽINA STAVŮ

- Σ JE KONEČNÁ MNOŽINA VSTUPNÍCH SYMBOLŮ

- Γ JE KONEČNÁ MNOŽINA PŘÍKROVNÍCH SYMBOLŮ

- $\Sigma \subset \Gamma$

- B JE BLANK

- NĚKÍ VSTUPNÍ SYMBOLE ($B \in \Gamma \setminus \Sigma$)

- δ JE PŘECHODOVÁ FCE

- $(Q \setminus F) \times \Gamma \rightarrow P_f(Q \times \Gamma \times \{L, R\})$

- KDA $P_f(X)$ JE KONEČNÁ PODMNOŽINA MNOŽINY X

- $q_0 \in Q$ JE POČÁTEČNÝ STAV

- $F \subseteq Q$ JE MNOŽINA ^{KONEČNÝCH} PŘÍKROVNÍCH STAVŮ

- KROK JE IDENTICKÝ JAKO V PŘÍPADĚ DETERMINISTICKÉHO TM

- JAZYK PŘIJÍMATÝ NTP

- MNOŽINA VŠECH SLOV $w \in \Sigma^*$ PRO KTERÁK

$q_0 w \vdash^* \gamma_1 \gamma_2 \dots \gamma_i q_f \gamma_{i+1} \dots \gamma_m$ PRO NĚKTERÝ KONEČNÝ STAV q_f .

- "SLOVO w JE PŘIJATO, PAKLIŽE EXISTUJE "PŘIJÍMACÍ VÝROZET" PO NĚMŽ SE STROJ POSTAVÍ DO KONEČNÉHO STAVU."

- PAKLIŽE NTP JAZYK L PŘIJÍMÁ A JEŠTĚ SE MŮŽE KAŽDÝH VSTUPNÍ ZASTAVÍ, PAK JAZYK L I ROZHODUJE

- JE -LI JAZYK L PŘIJÍMÁN ROZHODOVÁN NTP, PAK EXISTUJE DETERMINISTICKÝ TM S JEDNOU PŘÍKROVNÍM KTERÝ L PŘIJÍMÁ/ROZHODUJE.

- POČÍTAČ S LIBOVOLNÝM PŘÍSTUPEM (RAM)

- COKOLIV CO LZE PŘIJMOUT / REALIZOVAT POMOCI TĚM LZE "SPOČÍTAT"

POČÍTAČEM S LIBOVOLNÝM PŘÍSTUPEM, RAM POTŘEBUJE $O(n^2)$, PAKLIŽE TĚM n

- SKLÁDÁ SE Z

- PROGRAMOVÁ JEDNOTKA

- OBSAHUJE PROGRAMOVÝ REGISTR A VLASTNÍ PROGRAM

- REGISTR UKÁZUJE NA INSTRUKCI CO MÁ BÝT PROVEDENA

- ARITMETICKÁ JEDNOTKA

- PROVÁDÍ SČÍTÁNÍ, ODČÍTÁNÍ, NÁSOBENÍ A CEROČÍSLNÉ DĚLENÍ

- PAMĚŤ

- ROZDĚLENA NA PAMĚŤOVÉ BUŇKY

- BUŇKA MŮŽE OBSAHOVAT CELE ČÍSLO

- POŘADOVÉ ČÍSLO BUŇKY JE ADRESA

- VELIKOST ČÍSLA I POČET BUŇEK JE NEKONKRETNÍ

- VSTUPNÍ JEDNOTKA

- TVOŘENÁ VSTUPNÍ PÁSKOU A HLAVOU

- VSTUPNÍ PÁSKA JE DĚLENA NA POLE

- HLAVA SMÍŽÁ V KAŽDÉM OKAMŽÍKU JEDNO POLE

- PO PŘEKŮTENÍ SE HLAVA POSUNE O JEDNO POLE VPRÁVO

- VÝSTUPNÍ JEDNOTKA

- TVOŘENÁ VÝSTUPNÍ PÁSKOU A HLAVOU

- VÝSTUPNÍ HLAVA ZAPÍŠE NA PÁSKU A POSUNE SE O POLE DOPRAVA

- PRO KAŽDÝ PROBLÉM PRO RAM EXISTUJE 5-TI PÁSKOVÝ TĚM, TAKOVÍ, ŽE

OBĀ MAJÍ STEJNÉ SMOUÁKÍ

- TRÍDY SLOŽITOSTI

- ROZHODOVACÍ ÚLOHY

- ODPOVĚĎ JE ANO NEBO NE

- SAT

- SPLŇOVÁNÍ BOOLEOVSKÝCH FORTULÍ

- JE DÁNÁ φ V CNF

- ROZHODNĚTE ZDA JE SPLNITELNÁ

- NEZAJÍMÁ NÁS JEJÍ OHODNOCENÍ

~~TSP~~

~~- TRAVELING SALESMAN PROBLEM~~

- MINIMÁLNÍ KOSTRA

- DÁN KEROIENTOVANÝ GRAF $G=(V,E)$ A OHODNOCENÍ $c:E \rightarrow \mathbb{N}$

- DÁN ČÍSLO K

- EXISTUJE ~~KOSTRA~~ MINIMÁLNÍ KOSTRA JEJÍŽ CENA JE NEJVÝŠE K ?

- CESTY

- DÁN DÁNÁ MATICE DÉLEK $A=(a_{ij})$

- DÁN CÍLOVÝ VRCHOL c , VÝCHOZÍ VRCHOL v A ČÍSLO K

- EXISTUJE CESTA Z v DO c DÉLKY NEJVÝŠE K ?

- TSP

- EXISTUJE TRASA DÉLKY NEJVÝŠE K ?

- VYHODNOCOVACÍ VĚZE

- HLEDÁME CENU OPTIMÁLNÍHO ŘEŠENÍ

- ALŽ CO JE TO OPTIMÁLNÍ ŘEŠENÍ NÁS NEZAJÍMÁ

- MINIMÁLNÍ KOSTRA

- PANDĚTE JEJÍ CENU

- CESTY

- PANDĚTE DĚLKY NEJKRATŠÍ CESTY MEZI v A c

- TSP

- PANDĚTE CENU OPTIMÁLNÍ TRASY

- OPTIMALIZACĚNÍ VERZE
  - ZADÁNÍ NEJLÉPŠÍ OPTIMÁLNÍ ŘEŠENÍ
  - MINIMÁLNÍ KOSTA

- MAJDETE MINIMÁLNÍ KOSTA GRAFU

- CESTY

- MAJDETE NEJLÉPŠÍ CESTU MEZI v A c

- TSP

- MAJDETE OPTIMÁLNÍ TRÁSU

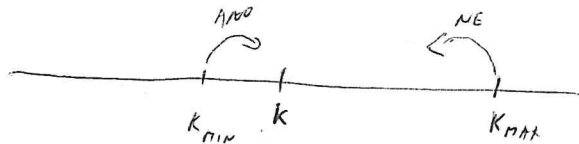
- PAKLIŽE JDE JEDNA VERZE ŘEŠIT POLYNOMIÁLNĚ, PAK JEDNĚ ŘEŠIT POLYNOMIÁLNĚ I OSTATNÍ

- PŮKAZ NA TSP

- MÁME ALGORITMUS PRO ROZHOŘOVACÍ ÚLOHU

- PŘEVOD NA VYHOŘOVACÍ ÚLOHU

- BIKÁRNÍ PŮLEŽNÍK HLÉDÁME CENY

- AŽ ZPĚVŠÍME INTERVAL NA 0, TO JE

HOJNOST OPTIMÁLNÍ TRÁSY

- POTŘEBOVANÍ JSME ~~$O(n^2)$~~ $O(\ln(n))$ VOLÁNÍ PŮVODNÍHO ALG.

- PŘEVOD NA VYHOŘOVACÍ ÚLOHU

- Z MINULEHO PŘEVODU ZMĚNĚ OPTIMÁLNÍ CENY K

- POSTUPNĚ KAŽDOU HRANU ZDPHŽÍME A ZAVOLÁME PŮVODNÍ ALGORITMUS PRO ROZHOŘOVACÍ ÚLOHU A CENY K

- PAKLIŽE VRÁTÍ ANO

- HRANA V TSP NELEŽÍ

- PAKLIŽE VRÁTÍ NE

- HRANA V TSP LEŽÍ

- POTŘEBOVANÍ JSME $O(n^2)$ VOLÁNÍ

- TŘÍDA P A NP

- INSTANCI LIBOVOLNĚ ROZHODOVACÍ ÚLOHY PŮJČE ZAKÓDUJAT JAKO SLOVA NAD VHOULOU ABECEDOU

- ÚLOHA JAKO JAZYK NAD ABECEDOU

- ROZDĚLÍME INSTANČE ÚLOHY NA ANO A NE INSTANČE

- JAZYK ÚLOHY U (L_U) SE SKLÁDÁ ZE VŠECH ANO INSTANČÍ ÚLOHY U

- NĚKTERÁ SLOVA NAD DĀNOU ABECEDOU Σ NEMUSÍ ODPOVÍDAT ŽĀDNĚ INSTANCI DĀNĀ ÚLOHY

- TYTO SLOVA CHĀPEME JAKO NE-INSTANČE

- TUDĪŽ NE INSTANČE TVOŘÍ DOPLNĚK JAZYKA L_U

$$- \Sigma^* \setminus L_U$$

- TŘÍDA P

- ROZHODOVACÍ ÚLOHA LEŽÍ VE TŘÍDĚ P

- JESTLIŽE EXISTUJE DETERMINISTICKÝ TYRINGŮV STROJ

- KTERÝ ROZHODNE JAZYK L_U

- A PRACUJE V POLYNOMIĀLNĪ ČASE

- $T(n) \in O(p(n))$ KDE p JE NĚJAKÝ POLYNOM

- TŘÍDA NP

- ROZHODOVACÍ ÚLOHA LEŽÍ VE TŘÍDĚ NP

- JESTLIŽE EXISTUJE NEDETERMINISTICKÝ TYRINGŮV STROJ

- KTERÝ ROZHODNE JAZYK L_U

- A PRACUJE V POLYNOMIĀLNĪ ČASE

- NEDETERMINISTICKÝ ALGORITMUS

- MÁ DVE FÁZE

- ALGORITMUS NÁHODNĚ VYGENERUJE ŘETĚZEC S

- ODPovídá řešení dané úlohy

- DETERMINISTICKÝ ALGORITMUS (T_1, P_1) NA ZÁKLADĚ VSTUPU A ŘETĚZCE DÁ ODPověď ANO NEBO NEVÍM

- DETERMINISTICKÝ A POLYNOMIÁLNĚ OVĚŘÍ ŘEŠENÍ

- NEDETERMINISTICKÝ ALGORITMUS ŘEŠÍ ÚLOHU U JESTLIŽE

- PRO KAŽDOU ANO INSTANCI U EXISTUJE ŘETĚZEC S , NA JEHOŽ ZÁKLADĚ DÁ ALGORITMUS ODPověď ANO

- A ZÁPOVĚď PRO ZÁDROU NE INSTANCI U NEEXISTUJE ŘETĚZEC S NA JEHOŽ ZÁKLADĚ DÁ ALGORITMUS ODPověď ANO

- PRACUJE V ČASE $O(T(n))$ JESTLIŽE PŘÍKLAD FÁZÍ 1 I FÁZÍ 2 PRO INSTANCI VELIKOSTI n POTŘEBUJE $O(T(n))$ KROKŮ

- DETERMINISTICKÝ ALGORITMUS SE DÁ POUŽÍT V DEFINICI NP

- TŘÍDA NP

- REDUKCE ÚLOH

- DÁNY DVE ROZHODOVACÍ ÚLOHY U A V

- U SE REDUKUJE NA V

- PŘÍKLADĚ EXISTUJE ALGORITMUS, KTERÝ PRO KAŽDOU INSTANCI I ÚLOHY U ZKONSTRUJE INSTANCI I' ÚLOHY V TAK ŽE

- I JE ANO INSTANCE U IFF I' JE ANO INSTANCE V

- ZNAČÍME $U \leq V$

- " U NEJÍ OBŤÍŽNĚJŠÍ NEŽ V ."

- POLYNOMIÁLNÍ REDUKCE

- PŘÍKLADĚ PŘEVODNÍ ALGORITMUS PRACUJE V POLYNOMIÁLNÍM ČASE

- $U \leq V$

- TRANSITIVITA

- PAKLIŽE $U \Delta_P V$ A $V \Delta_P W$, PAK $U \Delta_P W$

- NPC ÚLOHY

- NP-ÚPLNĚ

- JESTLIŽE

- 1. U JE V TŘÍDĚ NP

- 2. KAŽDÁ NP SE POLYNOMIÁLNĚ REDUKUJE NA U

- "TY MEJŠÍ MEZI NP ÚLOHAMI"

- JSOU DÁNY DVE NP ÚLOHY U A V PRO KTERÉ PLATÍ $U \Delta_P V$

- PAKLIŽE $U \in P$ PAK $V \in P$

- PAKLIŽE $U \in NPC$ PAK $V \in NPC$

- PAKLIŽE BY MĚKTERÁ NPC ÚLOHA PATILA DO P

- PAK $P = NPC$

- "KAŽDÁ NP ÚLOHA BY BYLA POLYNOMIÁLNĚ ŘEŠITELNÁ"

- COOKOVA VĚTA

- SAT JE NPC

- DŮKAZ

- MYŠLENKA

- PRVNÍ FÁZE NEDETERMINOVANÉHO ALGORITMU VYGENERUJE
OMNOUENÍ L OBČKÝM KONOVK PROPEMÝLH

- NA ZÁKLADĚ TOTOHO OMNOUENÍ MŮŽEME MŮŽEME
V POLYNOMIÁLNĚ ČASE OVEŘIT, ZDA JE V TOMTO OMNOUENÍ
FORMULE PRAVDIVÁ NEBO NE

- POPIS PRÁCE TM POMOCÍ FORMULÍ VÝROKOVÉ LOGIKY

- DÁN TMMS $M, Q, \Sigma, \Gamma, \delta, \varphi$ a $q \in Q$.

- PŘEDPOKLÁDEJME, ŽE M PŘIJÍMÁ SLOVO w A POTŘEBUJE $P(n)$ KROKŮ

- ZAVEDEME LOGICKÉ PROMĚNNÉ

- $R_{i,j}$ ... $i = 0, 1, \dots, P(n)$
... $j = 0, 1, \dots, P(n)$

- HLAVA ČTE V ČASE i j -TĚ POLI PÁSKY

- $S_{i,j}^{\varphi}$ ... $i = 0, 1, \dots, P(n)$
... $\varphi \in Q$

- M JE V ČASE i VE STAVU φ

- $t_{i,j}^A$ ... $i = 0, 1, \dots, P(n)$
... $j = 1, 2, \dots, P(n)$
... $A \in \Gamma$

- V ČASE i JE NA j -TĚ POLI PÁSKY SYMBOLE A

- MUSÍME POMOCÍ FORMULÍ VYJÁDŘIT

- 1. V KAŽDÉM OKAMŽIKU JE TM V PŘÁVĚ JEDNOM STAVU

- V OKAMŽIKU i JE TM V ALESPŮ JEDNOM STAVU

$$\bigvee_{\varphi \in Q} S_{i,j}^{\varphi}$$

- V OKAMŽIKU i MENÍ TM V DVOUCH RŮZNÝCH STAVECH

$$\bigwedge_{\varphi \neq \varphi'} (\neg S_{i,j}^{\varphi} \vee \neg S_{i,j}^{\varphi'})$$

- KONJUNKCE OBOU PŘEDCHOZÍCÍCH

$$\left(\bigvee_{\varphi \in Q} S_{i,j}^{\varphi} \right) \wedge \left(\bigwedge_{\varphi \neq \varphi'} (\neg S_{i,j}^{\varphi} \vee \neg S_{i,j}^{\varphi'}) \right)$$

- 2. V KAŽDÉM OKAMŽIKU ČTE HLAVA PRAVĚ JEDNO POLE
VSTUPNÍ PÁSKY

- V OKAMŽIKU i ČTE HLAVA ALESPŇ JEDNO POLE

$$\bigvee_{1 \leq j \leq P(n)} h_{i,j}$$

- V OKAMŽIKU i NEČTE HLAVA TURINGOVA STROJE DŮE
RŮZNÁ POLE

$$\bigwedge_{i \neq l} (\neg h_{i,j} \vee \neg h_{i,l})$$

- KONJUNKCE

$$\left(\bigvee_{1 \leq j \leq P(n)} h_{i,j} \right) \wedge \left(\bigwedge_{i \neq l} (\neg h_{i,j} \vee \neg h_{i,l}) \right)$$

- 3. V KAŽDÉM OKAMŽIKU JE NA KAŽDÉM POLI PÁSKY
PRAVĚ JEDEN PÁSKOVÝ SYMBOLO

- V OKAMŽIKU i JE V j -TÉM POLI PÁSKY
ALESPŇ JEDEN PÁSKOVÝ SYMBOLO

$$\bigvee_{A \in \Gamma} t_{i,j}^A$$

- V OKAMŽIKU i ~~JE~~, V j -TÉM POLI PÁSKY
NEJSOU DVA SYMBOLO

$$\bigwedge_{A \neq A'} (\neg t_{i,j}^A \vee \neg t_{i,j}^{A'})$$

- KONJUNKCE

$$\left(\bigvee_{A \in \Gamma} t_{i,j}^A \right) \wedge \left(\bigwedge_{A \neq A'} (\neg t_{i,j}^A \vee \neg t_{i,j}^{A'}) \right)$$

- 4. NA ZAČÁTKU PRÁCE JE TM VE STAVU q_0 ,
HLAVA ČTE PRVNÍ POLE PÁSKY A NA PÁSKU JE
VSTUPNÍ SLOVO, OSTATNÍ POLE JSOU BLANK

$$s_0^{q_0} \wedge R_{0,1} \wedge t_{0,1}^{a_1} \wedge \dots \wedge t_{0,n}^{a_n} \wedge t_{0,n+1}^B \wedge \dots \wedge t_{0,p(n)}^B$$

- 5. KROK TURINGOVA STROJE JE DÁN PŘECHODOVOU FCI'
 $\delta(q,A) = (p,C,D)$ ($D=1$ JE POSUN VPRÁVO, $D=-1$ JE
POSUN VLEVO)

$$\bigwedge_{j \in \Gamma} ((s_j^q \wedge R_{i,j} \wedge t_{i,j}^A) \Rightarrow V((s_{j+1}^p \wedge t_{i+1,j}^C \wedge R_{i+1,j+D}))$$

- 6. V POLÍCH KTERÁ NEČTE HLAVA SE OBSAH PŘESOUVÁ
Z i DO $i+1$

$$\bigwedge_{j \in \Gamma} ((\neg R_{i,j} \wedge t_{i,j}^A) \Rightarrow t_{i+1,j}^A)$$

- 7. NA KONCI PRÁCE JE TM VE STAVU q_f

$$s_{p(n)}^{q_f}$$

- VÝSLEDKOVÁ FORMULI ZÍSKÁME JAKO KONJUKCI VŠECH DÍLČÍCH
FORMULÍ PRO VŠECHNY ČASOVÉ OKAMŽIKY $i=0 \dots p(n)$

- 3-CNF SAT

- ΔΑΨΑ FORMULE φ V ΚΟΝΣΥΚΤΙΒΗΤΗ ΝΟΡΜΗΛΗΙΑ ΤΥΡΗ
- ΚΑΨΘΑ΄ ΚΛΑΨΥΛΕ ΜΑ΄ 3 ΛΙΤΕΡΑΨ
- ΡΑΚΛΨΕ ΔΟΚΑΨΨΕ ΡΟΛΙΜΟΨΙΆΛΨΕ ΨΡΕΘΥΚΟΨΑΤ ΣΑΤ ΜΑ 3-CNF ΣΑΤ, ΡΑΚ ΔΟΚΑΨΨΕ, ΨΕ 3-CNF ΣΑΤ ΨΕ NP-C

- ΡΨΕΨΟΔ

- ΔΑΨΑ FORMULE φ V ΚΟΝΣΥΚΤΙΒΗΤΗ ΝΟΡΜΗΛΗΙΑ ΤΥΡΗ

- ΨΚΟΝΣΤΑΨΨΕ ΜΕ φ

- ΚΤΕΡΑ΄ ΨΕ V CNF Α ΚΑΨΘΑ΄ ΚΛΑΨΥΛΕ ΜΑ΄ ΜΑΧ. 3 ΛΙΤΕΡΑΨ

- ΨΕ ΣΡΛΜΙΤΕΛΗΑ΄ ΓΕΕ φ ΨΕ ΣΡΛΜΙΤΕΛΜΑ΄

- ΟΨΜΑΨΨΕ $C_1, \dots, C_n$ ΨΨΕΡΗΥ ΚΛΑΨΥΛΕ V φ

- ΡΑΘ ΚΑΨΘΘΥ C_2 ΚΤΕΡΑ΄ ΟΨΨΑΨΨΕ ΨΨΕ ΜΕΨ

- 3 ΛΙΤΕΡΑΨ ΣΨΨΤΡΟΨΨΕ ΝΟΥΨ FORMULE φ_C

$$\varphi_C = (l_1 \vee l_2 \vee x_1) \wedge (\neg x_1 \vee l_3 \vee x_2) \wedge (\neg x_2 \vee l_4 \vee x_3) \wedge \dots \wedge (\neg x_{s-3} \vee l_{s-1} \vee l_s)$$

- ΨΨΕΨΟΔΘΥ ΚΨΨΑ FORMULE 3-CNF ΔΟΨΑΨΕ ΚΟΝΣΥΚΤΨΨΨ ΨΨΕ $|C_i| \leq 3$ Α φ_C .

- ΔΨΚΑΨ ΡΟΛΙΜΟΨΙΆΛΨΟΨΤΨ ΡΨΕΨΟΔ

- φ ΜΑ΄ 2 ΚΛΑΨΥΛΨΨ ΜΑΧ. 3 ΛΙΤΕΡΑΨ

- ΡΑΚ ΨΜΕ ΡΨΨΔΑΨ ΜΑΧ. (S-3) Ψ ΝΟΥΨ ΡΟΨΨΕΨΨ

- ΡΨΨΔΑΨ ΨΜΕ ΜΑΧ. 2(S-3) Ψ ΛΙΤΕΡΑΨ (ΚΑΨΘΑ΄ ΝΟΥΨ ΡΟΨΨΕΨΨ ΨΕ ΟΨΨΨΨ ΡΨΕΨΨΨ ΔΨΨΡΑΨΨ)

- ΤΕΔΥ ΔΨΨΜΑ φ ΨΕ ΡΑΘΨΘΨΨΨ ΜΑΧ. ΡΟΛΙΜΟΨΙΆΛΨΕ ΟΡΨΟΨ φ

- OBARVENÍ VRCHOŮ GRAFU (2-BARVENOST)

- DÁK GRAF G BEZ SMYČEK A 2

- JE GRAF 2 BARVENÝ?

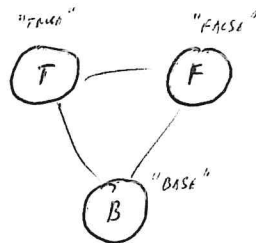
- 3-CNF SAT $\triangleq$ 3-BARVENOST

- DŮKAZ

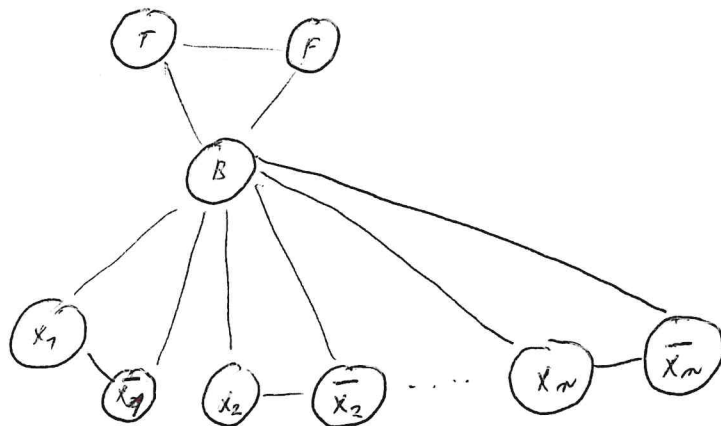
- DÁKA FORMULĚ Ψ KTERÁ JE 3-CNF

- MUSÍME SÁSTROJIT GRAF G TAKOVÝ, ŽE Ψ JE SPČITELNĚ TĚRDI, KDYŽ JE G 3-BARVENÝ

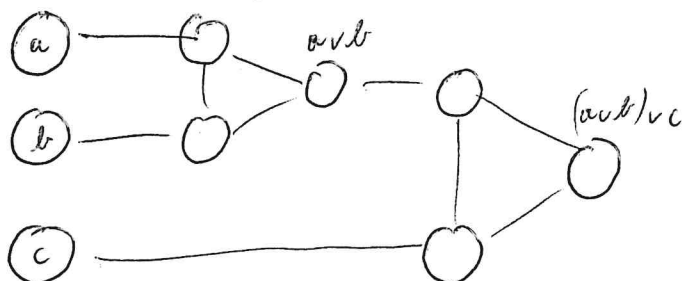
- 1. VYTVOŘENÍ TROJÚHELNÍKŮ

- 2. PŘÍKLA KĀŽDÉHO LITERÁLU NA B

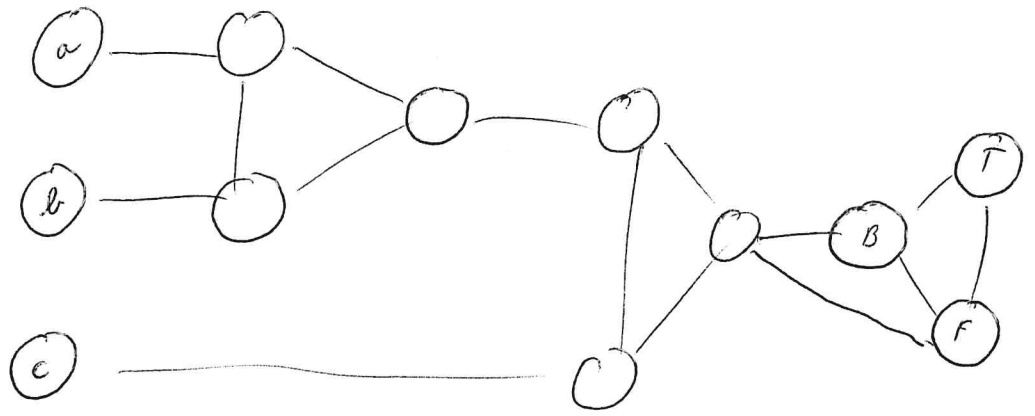

- 3. VYTVOŘENÍ OR-GADGETU PRO KAŽDÉ C (VYUŽÍVĀJÍCÍ KODY 2 PŘÍKLA KĀŽDÉHO LITERÁLU)

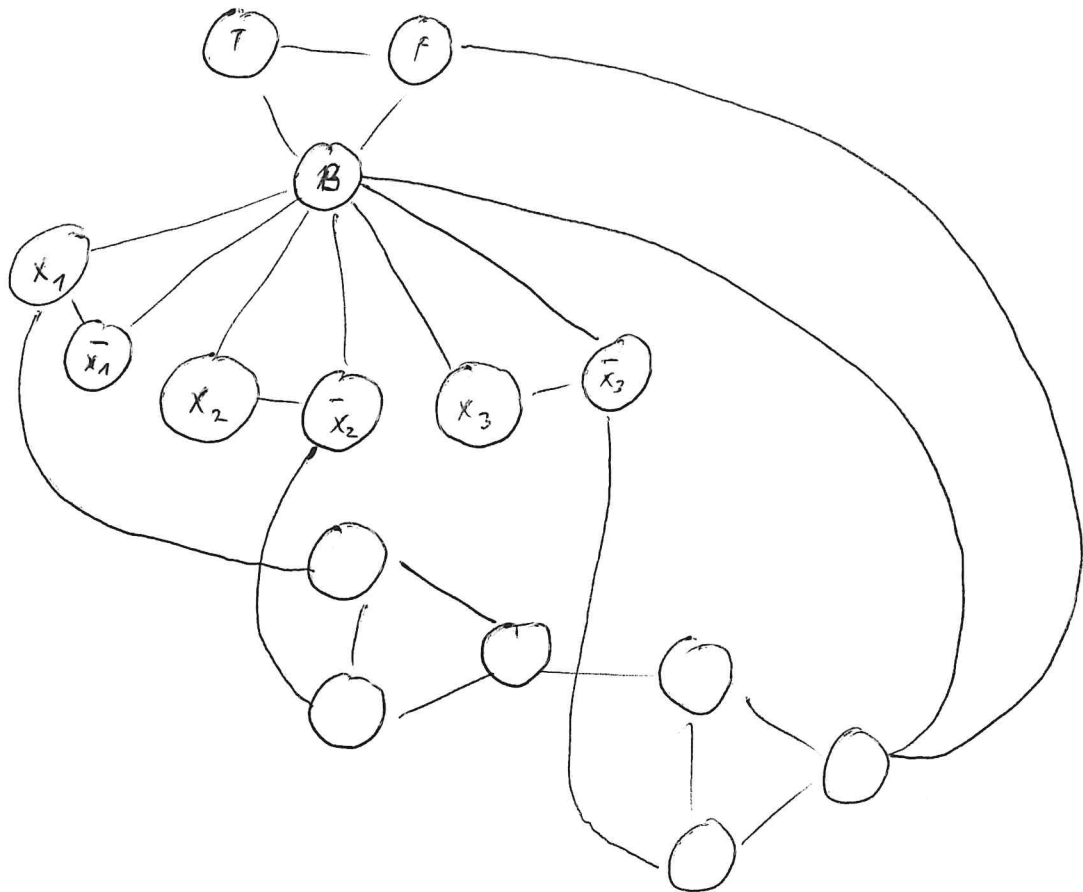

- 4. MAPAŃ OR-GADGETY NA B A F

- UKAŹKA

$$(x_1 \vee \neg x_2 \vee x_3)$$

- ILP

- 3-BALEVNOST Δ_p ILP

- DÁN GRAF G

- ZKONSTRUOVATĚ INSTANCI ILP ~~NA~~ KTERÁ MÁ PŘEŠEMÍ PŘÁVĚ
TEMUŽ KDYŽ G JE 3-BALEVNÝ

- POUŽIJEME 0-1 ILP (PROMĚNNÉ MĚJÍ POUZE HODNOT 0 A 1)

- ZAVEDEME PRO KAŽDÝ VRCHOL TĚI PROMĚNNÉ REPREZENTUJÍCÍ BARVU
 X_v^c, X_v^m, X_v^z

- VYTVOŘÍME ROVNICE

- KAŽDÝ VRCHOL MÁ ~~ALTERNATIVNĚ~~ PŘÁVĚ
JEDNU BARVU

$$X_v^c + X_v^m + X_v^z = 1$$

- ~~PRO KAŽDÝ HRANU~~ PRO KAŽDOU HRANU $e = \{i, j\}$
ZAVEDEME ROVNICE ZAPEZUČÍCÍ STEJNÉ BARVY i A j

$$X_i^c + X_j^c \leq 1$$

$$X_i^m + X_j^m \leq 1$$

$$X_i^z + X_j^z \leq 1$$

- $\circ$ INSTANCI ILP MÁ ŽIVI PROMĚNNÝCH A $(|V| + 3|E|)$ ROVNIC
TUDÍŽ PŘEVOD JE POLYNOMIÁLNÍ

- PROBLÉM ROZKLADU

- 3-BANOVOST Δ_p PROBLÉM ROZKLADU

- DÁN GRAF G

- ZKONSTRUOVEME POMOČNÍ X A SYSTÉM JEJÍCH PODMNOŽIN S
TAK, ŽE GRAF G JE TŘÍBAREVNÝ PŘÍVĚTĚHOU KOLYŽ
ZE SYSTÉMU S LZÍ VYONAT ROZKLAD POMOČNÍ X

- POMOČNÍ X :

- PRO KAŽDÝ VROHOL $v \in V$ DÁME DO POMOČNÍ X

PRVKY:

$$- v, p_v^c, p_v^m, p_v^z$$

- PRO KAŽDOU HRANU $e = \{u, v\}$ DÁME DO POMOČNÍ X PRVKY

$$- \varphi_{uv}^c, \varphi_{uv}^m, \varphi_{uv}^z, \varphi_{vu}^c, \varphi_{vu}^m, \varphi_{vu}^z$$

- POMOČNÍ MÁ $4|V| + 6|E|$ PRVKŮ

- SYSTÉM PODMNOŽIN S TVOŘÍ TYTO POMOČNÍ

- PRO KAŽDÝ VROHOL

$$\{v, p_v^c\}, \{v, p_v^m\}, \{v, p_v^z\}$$

- PRO KAŽDÝ VROHOL v OZNAČÍME $N(v)$ POMOČNÍ VŠECH JEHO
SOUSEDŮ, DO S PŘIDÁME POMOČNÍ

$$S_v^c = \{p_u^c, \varphi_{uv}^c \mid u \in N(v)\}$$

$$S_v^m = \{p_u^m, \varphi_{uv}^m \mid u \in N(v)\}$$

$$S_v^z = \{p_u^z, \varphi_{uv}^z \mid u \in N(v)\}$$

- PRO KAŽDOU HRANU $e = \{u, v\}$ PŘIDÁME DO S

$$\{\varphi_{uv}^c, \varphi_{vu}^m\} \quad \{\varphi_{uv}^c, \varphi_{vu}^z\} \quad \{\varphi_{uv}^m, \varphi_{vu}^c\} \quad \{\varphi_{uv}^m, \varphi_{vu}^z\}$$

$$\{\varphi_{uv}^z, \varphi_{vu}^c\} \quad \{\varphi_{uv}^z, \varphi_{vu}^m\}$$

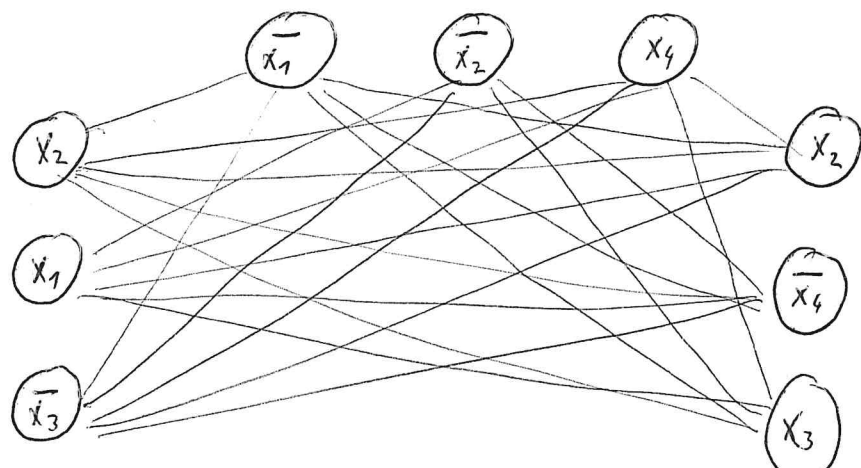
- S MÁ $3|V| + 3|V| + 6|E|$ POMOČIN

- A SE SKLÁDÁ Z $(b(n))$ JE BARVA VÁLCHOU n
  - $\{n, p_n^{b(n)}\} \quad \forall n \in V$
  - $S_n^{b_1} \text{ A } S_n^{b_2}$ KDE $b_1 \text{ A } b_2$ JSOU ZBYLÉ DVE DÍRY KTERÉ NĚPOUŽÍVAJÍ VÁLCHOU n
  - $\{q_{nn}^{b(n)}, q_{nn}^{b(n)}\} \quad \forall e = \{n, n\}$
  - JESTLIŽE EXISTUJE ROZKLAD $A \subseteq S$ PROMĚN X_i PAK SESTAVÍME OBARVENÍ GRAFU G TAKTO
- $$b(n) = b, \quad b \in \{c, m, z\} \text{ IFF } \{n, p_n^b\} \in A$$

- PROBLÉM KLIK

- EXISTUJE V GRAFU KLIKA ALBSPOLNĚ 0 2 VÁLCHOU?
- 3-CNF SAT JE PROBLÉM KLIK
- PRO KAŽDOU KLAUZULI VYTVOŘÍME V GRAFU STRANU
- KAŽDÁ STRANA SE SKLÁDÁ Z VÁLCHOU ODPOVÍDÁJÍCÍ LITERÁLŮM ODPOVÍDÁJÍCÍ KLAUZULE
- PROPOZICE HLAVNĚ NEKOMPLEMENTÁRNÍ LITERÁLY VE VŠECH STRAN

$$-(x_2 \vee x_1 \vee \bar{x}_3) \wedge (\bar{x}_1 \vee \bar{x}_2 \vee x_4) \wedge (x_2 \vee \bar{x}_4 \vee x_3)$$

- PAKLIŽE SE V GRAFU NACHÁZÍ KLICKA O 2 VŮCHOZECH, PAK JEDEK VÁLNOU V KAŽDÉ STANĚ MUSÍ BÝT PRAVDIVÝ

- HEURISTIKY

- PRO VELKÉ NP INSTANČE PROBLÉMU
- POMŮŽE MŮŽT DOSTATĚK DOBŘÍ ČI PŘESNÉ ŘEŠENÍ
- PRACUJE V POLYNOMIÁLNÍM ČASE
- TAKÉ SE MŮŽÍ VYUŽÍ APROXIMÁLNÍ ALGORITMY
- DEFINICE APROXIMÁLNÍHO ALGORITMU
  - UVÁŽUJEME OPTIMALIZAČNÍ PROBLÉM U
  - POLYNOMIÁLNÍ ALGORITMUS A JE R -APROXIMÁLNÍ
  - PAKLIŽE EXISTUJE REÁLNÉ ČÍSLO R TAKOVÉ
  - ŽE ALGORITMUS MŮŽE PRO KAŽDOU INSTANCI PROBLÉMU ŘEŠENÍ VE MŮŽÍ MĚT R -KRÁT HODNOTA OPTIMÁLNÍHO ŘEŠENÍ
- NE PRO VŠECHNY NP ÚLOHY EXISTUJE R -APROXIMÁLNÍ ALGORITMUS
  - TO JE PŘÍKLAD OBECNĚHO TSP
    - PAKLIŽE BYCHOM BYLI TOTO SCHOPNI, PAK BYCHOM POLYNOMIÁLNĚ POKÁZALI VYŘEŠIT EXISTENCI NIEMCTOPOUSKÉ KRÁČKY V POLYNOMIÁLNÍM ČASE A PAK BY $P=NP$
  - ALE PRO TSP SPLŇUJÍCÍ TROJÚHELNÍKOVOU MĚROU OST
    - $$d(i, j) \leq d(i, k) + d(k, j)$$
    - EXISTUJE
      - 2-APROX.
      - S KOSTROU
      - CHLISTOPHIDŮV LSČU ALGORITMUS
      - $\frac{3}{2}$ ~~APROX~~

- TŘÍDA CO-NP

- JE-LI JAZYK L VE TŘÍDĚ P , PAK JEHO DOPLNĚK $\bar{L}$ JE TAKÉ V TŘÍDĚ P

- PRO ~~BOHOM~~ JAZYKY Z TŘÍDY NP TOTO MĚUMÍME DOKÁZAT

- JAZYK PATŘÍ DO TŘÍDY CO-NP, JESTLIŽE JEHO DOPLNĚK PATŘÍ DO TŘÍDY NP

- PŘÍKLAD

- USAT

- DOPLNĚK JAZYKA SAT

- JAZYK VŠECH MESPOMITELÝCH SAT FORMACÍ K VŠECH SLOV ODPOVÍDAJÍCÍ BOOLOVSKÉ FORMACI

- TAU T

- JAZYK VŠECH SLOV ODPOVÍDAJÍCÍ TAUTOLOGII VÝROKOVÉ LOGIKY

- NEVÍ SE ZDA $NP = CO-NP$

- MĚJME L_1 A L_2

- PLATÍ PRO NĚ $L_1 \triangleleft_P L_2$

- PAK TAKÉ PLATÍ $\bar{L}_1 \triangleleft_P \bar{L}_2$

- TRÍDA PSPACE A NPSPACE

- PSPACE

- JAZYK L PATŘÍ DO PSPACE
- JESTLIŽE EXISTUJE DETERMINISTICKÝ TURINGŮV STROJ M
- KTERÝ JAZYK L PŘIJÍMÁ A PRACUJE S POLYNOMIÁLNÍ PAMĚŤOVOU SLOŽITOSTÍ
- ALE MŮŽE SE ZALYKAT NA SLOVECH KTERÁ NEPŘÍJÍMÁ
- $P \subseteq PSPACE$

- NPSPACE

- JAZYK L PATŘÍ DO NPSPACE
- JESTLIŽE EXISTUJE NEDETERMINISTICKÝ TURINGŮV STROJ M
- KTERÝ JAZYK L PŘIJÍMÁ A PRACUJE S POLYNOMIÁLNÍ PAMĚŤOVOU SLOŽITOSTÍ
- $NP \subseteq NPSPACE$

- JE DÁM $NM \setminus \{ \emptyset \}$ KTERÝ PŘIJÍMÁ JAZYK L S PAMĚŤOVOU SLOŽITOSTÍ $P(n)$.

- PAK EXISTUJE KONSTANTA c TAKOVÁ, ŽE M PŘIJME SLOVO w DÉLKY n PO NEJVÍŠE $c^{P(n)+1}$ KROKŮ.

- SAVICHOVA VĚTA

- $PSPACE = NPSPACE$

- TUDIŽ $P \subseteq NP \subseteq (N)PSPACE$

- TESTOVÁNÍ PRVOČÍSNOSTI

- L_P

- JAZYK PRVOČÍSEL

- $L_P = \{w \mid w \text{ JE BINÁRNÍ ZÁPIS PRVOČÍSLA}\}$

- L_S

- JAZYK SLOŽENÝCH ČÍSEL

- $L_S = \{w \mid w \text{ JE BINÁRNÍ ZÁPIS SLOŽENÝCH ČÍSEL}\}$

- $L_S = \bar{L}_P, L_P = \bar{L}_S$

- PROBLÉM JE JEM S JEDNÍKOU

- MUSÍME SI PŘIDAT DO L_S

- L_S LEŽÍ V NP

- JESTLIŽE JE ČÍSLO SLOŽENÉ, PAK MÁ DĚLITELE

- DĚLITEL SLOUŽÍ JAKO CERTIFIKÁT

- KDYŽ MÁM HO VĚKDU DĚLÍ, MÁŽEME V POLYNOMIÁLNÍM ČASE OTESTOVAT ZDA JE OPRAVDU DĚLITELEM

- $L_P \in \text{CO-NP}$

- L_P JE V NP

- CERTIFIKÁT JE KOMPIKOVANĚŠÍ

- JDE O GENERÁTOR GRUPLY $(\mathbb{Z}_p \setminus \{0\}, \odot, 1)$

- TUDIŽ L_P A L_S PATŘÍ DO PRŮMĚRU NP A CO-NP

- MILLERŮV TEST PRVOČÍSLKOSTI

- VSTUP

- VELKÉ LICHÉ ČÍSLO n

- VÝSTUP

- PRVOČÍSLO

- SLOŽENÉ

- 1. SPOČÍTÁME

$$n-1 = 2^d \cdot m \quad \text{KDE } m \text{ JE LICHÉ}$$

- 2. NÁHODOU VYBEREME $a \in \{1, 2, \dots, n-1\}$

- 3. SPOČÍTÁME

$$a^m \pmod n$$

- JEŠTLIŽE $a^m \equiv 1 \pmod n$

- PAK STOP A VÝSTUP JE PRVOČÍSLO

- 4. OPRÁKOVANÝM UPOČÍTOVÁNÍM POČÍTÁME

$$a^{2^k} \pmod n, a^{2^{k+1}} \pmod n, \dots, a^{2^d} \pmod n$$

- 5. JEŠTLIŽE $a^{2^k} \not\equiv 1 \pmod n$

- PAK STOP, A VÝSTUP JE SLOŽENÉ

- 6. VEZMEME Ž TAKOVÉ, ŽE $a^{2^k} \not\equiv 1 \pmod n$ A $a^{2^{k+1}} \equiv 1 \pmod n$

- JEŠTLIŽE $a^{2^k} \equiv -1 \pmod n$

- STOP, JE PRVOČÍSLO

- JEŠTLIŽE $a^{2^k} \not\equiv -1 \pmod n$

- STOP, JE SLOŽENÉ

- JEŠTLIŽE DÁ ALGORITMUS VÝSTUP SLOŽENÉ, PAK JE n SLOŽENÉ

- JEŠTLIŽE DÁ ALGORITMUS VÝSTUP PRVOČÍSLO, PAK JE n PRVOČÍSLO
S PRAVDĚPODOBNOSTÍ VĚTŠÍ NEŽ $\frac{1}{2}$

- RANDOMIZOVANÝ TURINGŮV STROJ

- TM S DVĚMA NEBO VÍCE PÁSKAMI

- DRUHÁ PÁSKA OBSAHUJE SEKVENCI 0 A 1, OBŮBĚ S PRAVDĚPODOBNOSTÍ $\frac{1}{2}$, MAJÍ ODKĚ VYBEROVANÉ PRO KAŽDÝ BĚH

- DRUHÁ PÁSKA SE NEPŘEPISUJE

- PŘECHODOVÁ FCE

$$f(q, x, \omega) = (p, y, D_1, D_2) \quad D_1, D_2 \in \{L, R, S\}$$

- DÍKY MAJÍ ODKĚ SEKVENCE MOHOU BÝT DVA PŘÍČHODY ALGORTMEIY PRO RTM SE STEJNĚM VSTUPEM RŮZNĚ

- TRÍDA RP

- JAZYK L PATŘÍ DO RP KDYŽ

- EXISTUJE RTM TAKOVÝ, ŽE

- 1. JESTLIŽE $w \notin L$ PAK SE M ZASTAVÍ V q_f S PRAVDĚPODOBNOSTÍ 0

- 2. JESTLIŽE $w \in L$ PAK SE M ZASTAVÍ V q_f S PRAVDĚPODOBNOSTÍ ALESPŮ $\frac{1}{2}$

- 3. EXISTUJE POLYNOM $p(n)$ TAKOVÝ, ŽE KAŽDÝ BĚH M (LIBOVOLNĚ VYBĚRANĚ DRUHÉ PÁSKY) TRVÁ MAXIMÁLNĚ $p(n)$ KROKŮ, KDE n JE DĚLKA SLOVA.

- MONTE CARLO RTM

- SPLŇUJE PODMÍNKY 1. A 2.

- ALE NĚKDY BĚŽET V POLYNOMIÁLNÍM ČASE

- JE DÁN JAZYK $L \in RP$

- PAK PRO KAŽDOU KLADNOU KONSTANTU $0 < c < \frac{1}{2}$ JE MOŽNÉ
SESTAVIT RTM M S POLYNOMIÁLNÍ SLOŽITOSTÍ TAKOVY, ŽE

- 1. JE STLIŽE $w \notin L$, STROJ M SE ÚSPĚŠNĚ ZASTAVÍ
S PRAVDĚPODOBNOSTÍ 0

- 2. JESTLIŽE $w \in L$, STROJ M SE ÚSPĚŠNĚ ZASTAVÍ
S PRAVDĚPODOBNOSTÍ ALESPŇ $1-c$

- TŘÍDA ZPP

- JAZYK L PATŘÍ DO ZPP, IFF EXISTUJE RTM M TAKOVY
ŽE

- 1. JESTLIŽE $w \notin L$, PAK SE M ZASTAVÍ ÚSPĚŠNĚ
S PRAVDĚPODOBNOSTÍ 0

- 2. JESTLIŽE $w \in L$, PAK SE M ZASTAVÍ ÚSPĚŠNĚ
S PRAVDĚPODOBNOSTÍ 1

- 3. STŘEDNÍ HODNOTA POČTU KROKŮ M V JEDNOM
BĚHU JE $p(n)$, KDE $p(n)$ JE POLYNOM A n JE
DĚLKA VSTUPU

- " M MĚDĚLÁ CHYBU, ALE METANUČUJE POLYNOMIÁLNÍ POČET
KROKŮ PŘI JEDNOM BĚHU "

AA - TAKOVY RTM SE HÁZUJÍ LAS-VEGAS

- JESTLIŽE JAZYK L PATŘÍ DO ZPP, PAK I DOPLETĚK $\bar{L}$ PATŘÍ DO
ZPP

- " STAČÍ PŘEBRAH KONČOVÉ STAVY OZNAČIT ZA NEKONČOVÉ A NEKONČOVÉ OZNAČIT
ZA KONČOVÉ "

- TŘÍDA CO-RP
  - DOPLŤEK TŘÍDY RP
  - $CO-RP \wedge RP = ZPP$

- $P \subseteq ZPP$
- $RP \subseteq NP$
- $CO-RP \subseteq CO-NP$

- NEROZHODNUTELNOST

- JAZYK L JE REKURSIVNÍ
  - JESTLIŽE EXISTUJE TM KTERÝ ROZHODUJE JAZYK L
  - REKURSIVNÍ JAZYKY SE ZNAČÍ R
- JAZYK L JE REKURSIVNĚ SPOČETNÝ
  - JESTLIŽE EXISTUJE TM KTERÝ PŘIJÍMÁ JAZYK L
  - "MŮŽE SE ZACYKLIT"
  - REKURSIVNĚ SPOČETNÉ JAZYKY SE ZNAČÍ RS
- JAZYKŮM CO MĚJŠI REKURSIVNÍ PŘÍKÁME
  - ALGORICKY MĚŘITELNÉ NEBO NEUROZHODNUTELNÉ
- JESTLIŽE JE L REKURSIVNÍ, PAK JE I JEHO DOPLŤEK $\bar{L}$ REKURSIVNÍ
- JESTLIŽE JE L I $\bar{L}$ REKURSIVNĚ SPOČETNÉ, PAK JE L REKURSIVNÍ
- PRO JAZYK L MŮŽE NASTAT JEDNA Z MOŽNOSTÍ
  1. L I $\bar{L}$ JSOU REKURSIVNÍ
  2. JEDEN Z L A $\bar{L}$ JE REKURSIVNĚ SPOČETNÝ A DRAHÝ NENÍ REKURSIVNĚ SPOČETNÝ
  3. L I $\bar{L}$ MĚJŠI REKURSIVNĚ SPOČETNÉ

- KÓD TURINGOVA STROJE

- KAŽDÝ TURINGŮV STROJ LZE ZAKÓDOVAT JAKO BIMÁRNÍ SLOVO

- PŘECHOD STROJE M $\delta(q_i, x_j) = (q_k, x_r, d_r)$ ZAKÓDUJEME
SLOVEM $w = 0^i 1 0^j 1 0^k 1 0^r 1 0^d$

- KÓD TURINGOVA STROJE δ

$$\langle M \rangle = 111 w_1 11 w_2 11 \dots 11 w_p 111$$

- KDE SLOVA $w_1, \dots, w_p$ ODPOVÍDAJÍ VŠEM PŘECHODŮM δ

- DIAGNÓZICKÝ JAZYK L_d

- JESTLIŽE BIMÁRNÍ SLOVO w MĚNÍ TVAR KÓDU TURINGOVA STROJE,
POUŽÍVATE HO ZA KÓD TURINGOVA STROJE KTERÝ NEPŘIJÍMÁ
ŽÁDNÉ SLOVO

- "NEMĚLA ŽÁDNÝ KROK"

$$- L(M) = \emptyset$$

- L_d SE SKLÁDÁ ZE VŠECH SLOV w TAKOVÝCH, ŽE $\exists M$ S
KÓDEM w NEPŘIJÍMÁ w

- NEEXISTUJE $\exists M$ KTERÝ BY PŘIJÍMAL L_d

~~SAT~~ - $L_d \neq L(M)$ PRO KAŽDÝ $\exists M$

- UNIVERZÁLNÍ JAZYK

- L_{un} JE PŘÍJÍMÁ SLOVO TVARU $\langle M \rangle w$, KDE $\langle M \rangle$ JE KÓD
TURINGOVA STROJE A $w \in \{0, 1\}^*$ JE BIMÁRNÍ SLOVO TAKOVÉ, ŽE $w \in L(M)$

- UNIVERZÁLNÍ TURINGŮV STROJ

- PŘIJÍMÁ UNIVERZÁLNÍ JAZYK

- MÁ 4 PÁSKY

- 1. OBSAHUJE VSTUPNÍ SLOVO $\langle M \rangle w$

- 2. SIMULUJE PÁSKU $\exists M$

- 3. OBSAHUJE KÓD STROJE

- UNIVERZÁLNÍ JAZYK L_{UN} JE REKURSIVNĚ SPOČETNÝ

- L_{UN} ALE NEMÍ REKURSIVNÍ

- KDOBY BYL, MUSĚL BY SE TÍM ZASTAVIT

- TAKOVÝ TM BY ALK BYL SCHOPEN ROZHODNOUT DIAGNÓZNÍ JAZYK

- REDUKCE JAZYKŮ

- DÁMY DŮE JAZYKY $L_1 \subseteq \Sigma^*$ A $L_2 \subseteq \Gamma^*$

- L_1 SE REDUKUJE NA L_2

- JESTLIŽE EXISTUJE ALGORITMUS A

- KTERÝ PRO KAŽDÉ SLOVO $w \in \Sigma^*$ ZKONSTRUJE SLOVO $A(w) \in \Gamma^*$

TAK, ŽE

~~$w \in L_1 \iff A(w) \in L_2$~~

$w \in L_1 \iff A(w) \in L_2$

- ZNAČÍME

$L_1 \triangleq L_2$

- DÁMY DŮE ÚLOHY U A V

- $U \triangleq V$, PAK PLATÍ

- JESTLIŽE V JE ROZHODNUTELNÁ, PAK I U JE ROZHODNUTELNÁ

- JESTLIŽE U JE NEROZHODNUTELNÁ, PAK I V JE NEROZHODNUTELNÁ

- JESTLIŽE JAZYK U NEMÍ REKURSIVNĚ SPOČETNÝ, PAK I JAZYK ÚLOHY V NEMÍ REKURSIVNĚ SPOČETNÝ

- JAKÁKOLIV METNIVÁLNÍ VLASTNOST REKURSIVNĚ SPOČETNÝCH JAZYKŮ (PŘÍJÍMÁJÍCÍ TM) JE NEROZHODNUTELNÁ.

- METNIVÁLNÍ VLASTNOSTÍ SE MYSLÍ KAŽDÁ VLASTNOST, KTEROU MÁ NĚSPOLNĚ JEDEN REKURSIVNĚ SPOČETNÝ JAZYK A MENŠÍ NEŽ VŠECHNY REKURSIVNĚ SPOČETNÉ JAZYKY.

- DALŠÍ NEPOZHODNATELNÉ PROBLÉMY

- POSTŮV KORESPONDENČNÍ PROBLÉM

- DÁMY DVA SEZMĚNÁ SLOVA A, B MAJÍ ABECEDOU Σ

$$- A = (w_1, w_2, \dots, w_r) \quad , \quad B = (x_1, x_2, \dots, x_r)$$

- PĚKNĚME ŽE DVOJICE A, B MÁÍ ŘEŠENÍ, JESTLIŽE EXISTUJE POSLOUPNOST $i_1, i_2, \dots, i_r$ INDEXŮ TAKOVÁ, ŽE

$$w_{i_1} w_{i_2} \dots w_{i_r} = x_{i_1} x_{i_2} \dots x_{i_r}$$

- TOTO JE NEPOZHODNATELNÝ PROBLÉM

- BYL BY POZHODNATELNÝ, KDYBYCHOM OMEZILI DĚLNÍ SEQUENCE

- TILING PROBLÉM

- MÁME DÁMY PĚKŮČKY VELIKOSTI 1 cm^2 NĚKOLIKA TYPŮ

- KAŽDÁ MÁ JINAK BARVENÉ OKRAJE

- MÁME NEOMEZENÝ POČET PĚKŮČEK KAŽDĚHO TYPU

- JE MOŽNÉ PĚKŮČKAMI VYPLŇOVAT KAŽDOU PLOCHU DĚLNÍHO TYPU TAK, AŽ SE PĚKŮČKY DO TÝKALY KPLAKAMI STEJNÉ BARVY, ZA PŘEDPOKLADU, ŽE PĚKŮČKAMI NESMÍME POTOVAT?

- JE TO NEPOZHODNATELNÝ PROBLÉM

- TĚDÍ SPECIÁLNĚ JE NEPOZHODNATELNÝ, ŽDÁ KAŽDOU NEOMEZENOU PLOCHU JE MOŽNÉ VYPLŇOVAT PŘEDSTĚNĚM PÁROU SÁDOU PĚKŮČEK.

R5 (TM plovina' žive)

R (TM kvas' kotrovu' žive)
(uzavřeno' on' plovák)

PSPAČE = NPSPAČE
(TM plovina' žive s' funkcionální' plováková' složkami)

(TM plovina' žive)

(Existují NTN křeh' plovákové' žive)

NP

RP

ZPP

CO-RP

CO-NP

(přítě křeh)

(vše výřas)
(uzavřeno' na horku)

(plovák RP)

(plovák NP)

P

(Existují NTN křeh' plovákové' žive v plovákové' žive)

NPL

Co-NPL
(plovák NP)

